cessoribus triginta solidi tribuantur. Sed quia canonum auctoritate didicimus episcopales sententias irritas haberi, nisi præsentia clericorum suorum contigerit eas roborari, ut rata atque insolubilis æternaliter hæc chartula permaneat, prius signum nostræ paternitatis inseruimus, et exinde datis canonicis nostris duobus modiis vini pro numero personarum, ut mos exigit, manibus eorum confirmandum tradidimus.

Signum Guidonis pontificis. Signum Roberti archidiaconi et thesaurarii. Signum Balduini Pontiviensis archidiaconi et præpositi. Signum canonicorum : Guidonis decani, Salcmonis sacerdotis, Nantaurli sacerdotis, Guicardi sacerdotis, Berengarii sacerdotis, Adelelmi sacerdotis, Werenfridi diaconi. A Hugonis diaconi, Rotberti diaconi, Petri diaconi, Roriconis diaconi, Rotberti diaconi, Odonis diaconi, Bavonis diaconi, Widonis subdiaconi, Rotberti subdiaconi, Rammandi subdiaconi, Rothberti subdiaconi, Johannis subdiaconi, Rotgeri subdiaconi, Arnulfi subdiaconi, Roriconis acolythi, Andreæ acolythi., Rotberti acolythi, Clari acolythi, Geroldi acolythi Signum laicorum : Veremundi vicedomini, Drogonis Turrensis.

Actum Ambianis infra ecclesiam beatæ Mariæ semper virginis, ante altare sancti Petri apostolorum principis, anno ab incarnatione Domini MLXVI, indictione IV. Gonfridus cancellarius legit et perfecto subscripsit.

EPITAPHIUM ANGELRANNI

ABBATIS CENTULENSIS

AUCTORE GUIDONE EPISCOPO AMBIANENSI.

(MABILL., *Act. SS. Bened.*, VI, 507.)

Quem tegit hic tumulus lectissimus *Angelirannus*
Hujus cœnobii pastor et abba fuit :
Dux gregis Ecclesiæ, monachum spes inclita vitæ,
Vixit et in muudo mundus, et in Domino

EJUSDEM GUIDONIS VERSUS DE EODEM.

Abbas *Angelrannus* loculo quæ paucula nostro
Contulit, hic retinet scriptus qui cernitur albus.
Sancti Vincenti, necnon Sancti Benedicti
Ecclesiam struxit, cellam infirmisque paravit.
A fundamentis instauravit paradisum :
Altaris Petri tabulam componere fecit :
Thuribula ex argento etiam conflare gemella.
Librum Evangelii, sancti Vitamque Richari
Ipsius studium mero argento decoravit.
Est et Episto-liber-larum atque Evangeliorum
Ipsius argento quem industria nempe paravit.
Ipsius atque calix studio præclarus haberi
Cernitur adjuncta sibimet cum lance decenti.
Præter et hunc alius quem in missis semper habebat :
Unum dorsale, et tria pallia quam pretiosa.
Terras servavit pervasas, atque redemit :
Sicut Noguerias, Gaspannas, et Drusiacum;
Guibrentri ecclesiam, Froocort, montisque Rochonis;
Ecclesiam Sacri Campi, discrimine diro
Dum plures trahitant, ut pars contraria vincat,
Detractus multis multa et perpessus iniquis,
Quæ supra retuli, necnon quamplura peregit,
Actum sic ut sit Domini scientia novit;
Excedunt libri numerum quos ipse novavit.

Insuper excedunt numerum quos ipse refecit.
Talibus atque aliis cœlestis præmia regni,
Ut spes est, meruit. Lector, quod posse monemus.
Ultimus ipsius fuit hic finis studiorum.
Ecclesiam sanctæ reficit moriendo *Mariæ* :
Cujus apud Dominum nobis suffragia prosint.
Ergo horum revocatori sint præmia vitæ.
Damnetur, cujus studio hæc neglecta peribunt.

ORDO RERUM

QUÆ IN HOC TOMO CONTINENTUR.

OTHLONUS PRESBYTER ET MONACHUS CŒNOBII S. EMMERAMMI RATISBONENSIS. 9

De vita et scriptis Othloni disquisitio. 9
OTHLONI LIBELLUS DE SUIS TENTATIONIBUS, VARIA FORTUNA ET SCRIPTIS. 23
Monitum. 27
Pars prima. 29
Pars secunda. 51
Dialogus de tribus quæstionibus. 61
Prologus. 61
Caput primum. — In divinis Scripturis homo abunde docetur quæ scitu ad salutem necessaria sunt. 61
Cap. II. — Quomodo misericordia plena dicatur terra, cum tot malis afffigantur homines. 63
Cap. III. — Deus singulari quadam pietate permisit ut homo in bono et gratia non esset stabilis. 64
Cap. IV. — In damnatione angelorum apostatarum justum Dei judicium; in reparatione hominis lapsi divina pietas apparet. 66
Cap. V. — In peccato originali facto hominis meritum; in dimisso divinæ pietatis donum probatur. 68
Cap. VI. — Divina pietas et severitas sunt duo retia quibus Deus salvandos ad se trahere consuevit. 69
Cap. VII. — Afferuntur ex Veteri Testamento divinæ pietatis et severitatis exempla. 69
Cap. VIII. — In Veteri Testamento Dei judicium, in Novo gratia, ejusdem pietas speciali quodam modo intelligitur. 70
Cap. IX. — Ex quotidiana etiam vita ostenditur mira divinæ severitatis pietatisque conjunctio, qua hominis salus consistit. 71
Cap. X. — In æternis damnatorum suppliciis et beatorum gaudiis eadem Dei severitas et pietas reducet 72
Cap. XI. — Quomodo unius hominis culpa totum genus humanum perierit. Difficultas quæstionis. 73
Cap. XII. — Deus severitate improbos et superbos compescit; lenitate humiles in spem erigit. Ostenditur id pluribus exemplis. 74
Cap. XIII. — Eadem doctrina Novi Testamenti exemplis confirmat. Quomodo dæmonum tentationibus resistendum, *etc.* 76
Cap. XIV. — Contra pravam divinæ Scripturæ interpretationem, et avaritiam rapacitatemque clericorum. 77
Cap. XV. — Divinæ pietatis est virtutum et vitiorum exemplis recta docere. 78
Cap. XVI. — Ostenditur exemplo Christi per faciliora et planiora ad difficiliorum et obscuriorum cognitionem progrediendum esse. 80
Cap. XVII. — Proponitur quæstio de quatuor speciebus divinorum judiciorum. 81
Cap. XVIII. — Quæ inter homines sint justa et necessaria, occulta, vel manifesta, *etc.* Quæ in Deo. 82
Cap. XIX. — Exempla primæ speciei divinorum judiciorum, quæ dicuntur justa. 84
Cap. XX. — Deus in quibusdam manifestis judiciis ostendit quam in occultis juste judicet. 86
Cap. XXI. — De secunda specie divinorum judiciorum, quæ dicuntur necessaria. 87
Cap. XXII. — Labor infidelium fidelibus proficit et prodest. 89
Cap. XXIII. — Quæ quam sint illa Dei judicia, quæ justa simul et necessaria dicantur? 89
Cap. XXIV. — Evæ exemplo data doctrina confirmatur. 91
Cap. XXV. — Exemplo Judæ proditoris idem roboratur et declaratur. 92
Cap. XXVI. — De quarta specie divinorum judiciorum, quæ dicuntur occulta. 93
Cap. XXVII. — Qua ratione et quot modis gratia Dei humana merita excedat. 94
Cap. XXVIII. — Resolvitur quæstio de universali hominum interitu, capite 11 proposita. 95
Cap. XXIX. — Expediuntur reliqua, quæ ad quæstionem præmissam penitus dissolvendam faciunt. 97
Cap. XXX. — Quæstio unum homini suppetat facultas superandi difficultatem bene agendi et quomodo illa obtineatur. 98
Cap. XXXI. — Quid sit hominis meritum. Homo tot modis bene potest agere quod modis male. 100
Cap. XXXII. — De interiori hominis bene maleve agendi facultate, et de circumcisione cordis. 100
Cap. XXXIII. — Deus in hac vita idcirco quædam nobis obscura,difficilia et adversa relinquit ut nobis occasio sit fidem, spem et charitatem probandi. 101
Cap. XXXIV. — De mysteriis numerorum, in primis unitatis et ternarii; quomodo sanctissimæ Trinitatis et Unitatis cognitionem deducant. 103
Cap. XXXV.—Quomodo, ex numero primo et secundo, fide possit percipi quod Deus Pater sit ingenitus, Deus vero Filius genitus,et quod per hunc omnia facta sint. 105
Cap. XXXVI. — Sicut numerus tertius a primo et secundo est, ita Spiritus sanctus a Patre et Filio non generatur, sed procedit. 107
Cap. XXXVII. — Exempla quibus docetur quomodo trinitas in unitate et unitas in trinitate sit intelligenda. 109
Cap. XXXVIII. — Sanctæ crucis signum in summa Trinitate reperitur et quomodo. 111
Cap. XXXIX. — De mystico numeri binarii, ternarii, quaternarii et quinarii significatu. 112
Cap. XL. — Quid mystice numeri a senario usque ad denarium significent. 114
Cap. XLI. — De numero denario ejusque mystico significatu. Divisio numerorum in eos qui ad se dicuntur, et in eos qui relative ad alterius numeri consonantiam dicuntur justa musicam. 117
Cap. XLII. — Quid mystice significent numeri qui ad se dicuntur? Quid ii qui ad aliud referuntur? 119
Cap. XLIII. — Quam mirifica sit in corporis membris, in artibus tum liberalibus tum mechanicis, denique in regionum proventibus, ipsisque diversis virtutibus harmonia. 119
Cap. XLIV. — Qualis et quanta reperiatur harmonia inter vitam monasticam et sæcularem, Vetus et Novum Testamentum, corpus et animam, diversorumque hominum status? 121
Cap. XLV.— De harmonia, quæ in beatis obtinet. 123
Cap. XLVI. — De diversis diei et noctis mysteriis et significationibus. 124
Cap. XLVII.— Quid sensu mystico innuant languor et medicina corporalis, quid copia et penuria rerum? *etc.* 127